

лието и добитъка може да се очаква да направи единъ народъ, който не е видѣлъ бѣль денъ и охоленъ животъ отъ своя трудъ? Кога и съ кои срѣдства да промисля за подобрението на работата на която той е робъ? Слѣдъ ралото ли кога тича съ скъжани царвули и побити крака, или когато отвѣва житото и мисли че не му остава да дохрани членъта си, слѣдъ като плати и даде разните наложени подаяния? Какво подобрение можете да искате отъ единъ народъ, който отъ люлката и до гроба една мисълъ го преслѣдва и му е вечна другарка: *какъ ли ще прежививъемъ!* Той не може да мисли за нищо друго, освенъ за храната и облѣклото, и ако би си позволилъ едно отбиване отъ този путь, би станалъ бездомникъ или умрълъ отъ гладъ. Друго би било ако нашият народъ имаше да се бори само съ природни стихии, ако неговите земедѣлчески произведения имаха единъ лесенъ и редовенъ изиосъ, и ако неговите срѣдства за съществуване се добиваха по-лесно. Нашият селянинъ отхранва и пази една крава, овца или волъ по три-четири години, и когато поискда я продаде не може да вземѣ възнаграждение за своя трудъ нито по-една стотинка па день. Стойността на едрия рогатъ добитъкъ у насъ е баснословно малка: една крава се продава отъ 15—25 лева, една овца отъ 5—8 лева, по отгледването на които е отишло толкова трудъ и разноски. И тъзи ефтиния произлиза не че добитъка е дошъ и неотгледанъ, а защото нѣма купувачи отъ вънъ и въ страната ни производителите сѫ повече, а потрѣбителите по-малко. Ний имаме едно население повече отъ три милиона, три четвъртини отъ което се занимава съ земедѣлие и отгледване добитъкъ. Знаемъ ли ний каква износна търговия прави то съ животни? Знаемъ ли ний на коя държава продава своите животни и произведения отъ тѣхъ? — Отъ таблицата, която читателя ще срѣщу по-надолу се вижда, че България изнася и продава **само на Турция** животни и произведения отъ тѣхъ и че никакъ друга държава не купува нашия добитъкъ и произведения добити отъ него. Само презъ 1892 год., незнамъ какъ, Австрия е изнесла отъ България кочове и овни за около 18000 лева. Само Турция купува нашият добитъкъ и допушта за проданъ на своите пазари. Отъ таблицата се вижда, че ний продаваме животни и произведения отъ тѣхъ за около шестъ милиона.